

SETKÁVÁNÍ

Brněnský evangelický měsíčník

2020 / 4

ÚVODNÍK

Milí čtenáři Setkávání,

píšu tento úvodník na začátku druhé poloviny března. Nastal zvláštní čas. V důsledku virové epidemie vláda před týdnem vyhlásila první ze svých opatření: zákaz všech shromáždění s více než 100 účastníky. Včera byl vyhlášen nouzový stav a zákaz volného pohybu osob, dnes se připravuje zákaz chodit ve veřejném prostoru bez ochranné roušky; v Brně už platit začal. Opatření nemají ambici šíření viru zastavit, ale zpomalit ho, tak, aby nemocniční zařízení mohla zvládat ošetření nově nemocných.

Lidé reagují s pochopením. Včera nosil roušku na ulici jen málokdo, dnes už ji lidé nemají jen výjimečně. Učíme se rozumět, že tím před nákazou nechráníme především sami sebe, ale že tak chráníme druhé, abychom je nenakazili.

A solidarita mezi lidmi se začíná projevovat i jinak. V situaci, kdy je v celé zemi nedostatek ústních roušek, se hlásí dobrovolníci, kteří roušky vyrábějí sami doma, další je sbírají, dováží k dezinfekci a distribuují na vybraná místa. Hlásí se dobrovolníci na další místa...

Co se děje v našich sborech? Učíme se více pamatovat na druhé, zvláště na ty, kteří žijí sami, mají své nejbližší daleko, anebo svou rodinu nemají. Obvoláváme je jednotlivě a ptáme se, jestli jsou v pořádku, jestli nepotřebují něco donést, nakoupit, vyřídit.

Presbyteři se přes mailly domlouvají, abychom nabídli snížení nájmu nájemníkům v nebytových prostorách, kteří musí mít obchody zavřené.

V tomto zvláštním čase, kdy není možné volně vycházet ven, navštívit se, jít na bohoslužby, máme stále možnost pamatovat na sebe a na druhé jinak. Máme víc příležitostí ke čtení Bible nebo dobré knihy, k modlitbě, k rozhovoru. Máme spíš příležitost druhému zavolat a k rozhovoru využít telefon. Nastalá situace není Božím trestem. Můžeme se nám naopak stát darem, když využijeme těch možností, které nám zbývají - a tím se před námi otvírají nové.

Být solí země. Sůl působí tehdy, když ztrácí svou vnější podobu, strukturu a tvary.

Martin Horák

PASTÝŘSKÝ LIST SYNODNÍHO SENIORA ČCE

Sestry a bratři v Kristu, milí přátelé,

prožíváme těžký čas. Zákeřný vir změnil během několika dnů způsob života celé planety.

Jednou se budeme ptát, zda tato situace nastala bez varování, nebo jsme varování neviděli, či vidět nechtěli. Avšak dnes, v čase nouzového stavu v naší zemi, je důležité, abychom jedni druhým přáli dobré věci, aby naše slova prospívala trpělivosti a naději. Ani nevyslovujme to, co zbytečně šíří chaos a neúctu k ostatním lidem.

Respektujme rozhodnutí vlády. Přejme panu premiérovi, ministrům, vládám všech zemí, aby jim Bůh dával sílu, zdraví, moudrost a pokoru.

S úctou přijímejme úsilí všech, kdo pečují o staré, slabé, bezbranné. Podporujme ty, na jejichž bedrech leží odpovědnost za fungování nutných služeb. Vyjadřujme jim dostatečně svou důvěru i své poděkování.

Modleme se za nemocné, za nejvíce postižené země, Itálii, Německo, Řecko a další země v Evropě i ve světě, i za to, aby se strašná infekce nepřenesla do táborů pro uprchlíky a na místa, v nichž nelze zajistit ani hygienu, ani spravedlivé podmínky pro život.

V příštích týdnech se nebudeme scházet k bohoslužbám. Budou nám velice chybět. Avšak čas bez bohoslužeb neznamena čas bez Boha. Vždyť Kristus Ježíš zemřel a byl vzkříšen, je na pravici Boží a přimlouvá se za nás! Od něj nás neodloučí ani smrt, ani život, ani přítomnost, ani dočasné zrušení bohoslužeb, ani koronavirus.

Pokusme se současný čas omezení přijmout jako dar. Modleme se, čtěme Bibli - nejlépe nahlas - sami i s nejbližšími. Objevujme znovu krásu Žalmů, třeba vyznání, že Bůh je naše útočiště i síla, ve všelikém soužení, pomoc vždycky hotová. Objevujme sílu textů písní v našich zpěvnících. Naplníme přítomnost nadějí i pokorou, vždyť život po současné krizi bude jiný, skromnější, ale proto nemusí být horší.

Každý z nás může aktivně informovat druhé např. o bohoslužbách a dobrých pořadech v televizi, rádiu, nebo o dobrých knihách. Pomocí jsou i denně aktualizované webové stránky naší církve e-cirkev.cz a ustredicce.cz.

Nouzový stav bude zřejmě platit i v době velikonočních svátků. Hledejme společně jako církev, i každý sbor podle svých podmínek, jak Velikonoce oslavit i při respektování všech omezení.

Jsme po mnoha desetiletích první generace, která se v naší zemi vyrovnává s pandemií tohoto druhu. Ale rozhodně nejsme první generace, která se vyrovnává se zlem. Na sklonku války, v dubnu roku 1945 přišel do sborů naší církve dopis synodní rady, v němž se mj. píše: „Učiňme všechno pro své tělesné bezpečí a pro zachování svých životů, ale varujme se malověrného a zbabělého strachu... Nejde v těchto těžkých hodinách jen o

zachování života a majetku, ale o Boží slávu a čest, o to, abychom mu nalezení byli věrní.“

Kéž i společenství s těmi, kdo už jsou doma u Krista, nás posiluje v čase tomto i příštím.

Pokoj Boží s námi všemi.

S úctou

Daniel Ženatý, synodní senior,
synodní rada Českobratrské církve evangelické
Praha, 13. března 2020

BYLO

Sborový víkend v Kuřimské Nové Vsi

Letos se sborový víkend husovického sboru konal v Kuřimské Nové Vsi, kde jsme se sešli v penzionu Slunečnice, abychom zde pokojně strávili víkend od pátku 6.3. do neděle 8.3.2020. Nádherná okolní krajina a útulné zázemí penzionu nám umožnily se naprosto odpoutat od všedních starostí a užít si zde společně strávený čas. A že jsme ho také řádně využili! V sobotu večer si pro nás Ivan Cimr připravil prezentaci fotek ze života sboru. Nastala nám tak výborná příležitost společně zavzpomínat na minulé časy.

V sobotu na nás čekal výlet. Počasí bylo sice malinko zrádné a ne každý pohodlný výletník by se do něj pustil, ale nás to nemohlo odradit! A udělali jsme dobře. Prohlídli jsme si místní, téměř nedotčenou krajinu a bez jakýchkoliv ztrát se nabiti optimismem vrátili do tepla penzionu. Na obličejích všech výletníků byl značně spokojený výraz. A ještě aby ne, vždyť kromě tepla penzionu jsme si mohli být jistí dobrou večeří a i venku začalo svítit slunce. Večer byl program o škole Filipka a až do půlnoci jsme se bavili. Ti více aktivní mohli využít tělocvičnu, jež byla součástí komplexu.

V neděli měl Štěpán Hájek bohoslužbu a poté jsme využili pěkného počasí a rozptýlili se do okolí penzionu. Následoval oběd a po něm jsme se s přáním šťastné cesty rozjeli do svých domovů.

Na sborovém víkendu se nás letos sešlo asi 40 a není se čemu divit, akce je to výborná. Pokud snad někdo váhal a nakonec nejel, určitě mu doporučuji se příště také zúčastnit.

Tomáš Procházka, foto: Ivan Cimr

Společný víkend Tišnovských

Společný víkend se rozhodli prožít mladší členové sboru v Tišnově - kazatelské stanice Blahoslavova domu. V době od čtvrtka 20. do neděle 23. února tak spolu pobýli na Vysočině, na uprázdněné evangelické faře ve

Veselí. Nakonec se bohužel nemohli účastnit všichni, ale i tak se zde vystřídaly čtyři rodiny s devíti vesměs předškolními dětmi a oba faráři.

Organizace se chopili Jana a Adam Gajdošovi, jídlem a pitím přispěli všichni dohromady, programy, při kterých se děti naučily modlitbu Páně, vedly Jana a Saša Jacobea. Na odpolední vycházku k Vírské přehradě vyrazil, kdo chtěl, vzácný čas k setkáním a rozhovorům jsme měli všichni. Pobyt končil nedělními bohoslužbami s místním sborem, pro které bratr farář Keller ještě v sobotu večer přepsal kázání tak, aby navazovalo na programy dětí. Těšíme se na příště.

Martin Horák

APOŠTOLOVÉ

Svatý Jan Evangelista

Na nejrůznějších cestách stránkami evangelií, na cestách v Judsku i Samařsku potkáváme s Ježíšem také muže jménem Jan. A potkáváme ho dokonce i tam, kde už není řeč ani o zástupech, ani o celé skupině dvanácti Ježíšových učedníků. Zdá se, že muž, kterému říkali Jan Zebedeův (podle jeho otce Zebedea), patřil k Ježíšovým nejbližším přátelům. První tři evangelisté ho přitom svorně spojují také s jeho bratrem Jakubem, další významnou osobou v okruhu dvanácti, a prozrazují nám o nich, že je Ježíš povolal rovnou z rybářské loďky, když spravovali síť. Nejstarší s evangelistů nám možná napovídá něco o jejich charakteristice, když uvádí, že Ježíš měl pro tyhle dva bratry přezdívku „boanerges“, což znamená „synové hromu“ (Mk 3,17). Byli to snad hromotluci? Měli výbušnou povahu, nebo hřmotný hlas? Těžko říct.

Pravdou je, že muž jménem Jan je spolu s Jakubem a Petrem v evangeliích takřka u všeho, ale moc toho nenamluví. Jan je u tzv. zázračného rybolovu (L 5) i u toho, když Ježíš uzdraví Šimonovu tchyni (Mk 1,19), Ježíš ho bere s sebou, aby byl s Petrem a Jakubem svědkem vzkříšení dcery Jairovy (Mk 5,35-38), Jan doprovází se svými druhy Ježíše na horu, aby byl svědkem Ježíšova proměnění (Mt 17,1-2), a nakonec je jedním ze tří, kteří jdou v Getsemane s Ježíšem alespoň o kousek dál (nebo spíš blíž)

než ostatní (Mk 14). Ve Skutcích apoštolů se Jan mnohokrát objevuje po boku Petrově jako věrný spolupracovník, spoluvězeň a misijně významný svědek - hlavním mluvčím a kazatelem však zjevně zůstává apoštol Petr.

Některé zmínky, které by snad napovídaly, že Jakub a Jan mohli být poněkud ráznějšími „muži činu“, ale přece jen nalézáme. Je to Jan, který jako by stojí v čele učedníků, když se chlubí tím, že zabránili někomu vyhánět v Ježíšově jménu demony, protože nepatřil k učedníkům; a jsou to Jan a Jakub, kteří by nejraději sesílali oheň z nebe na ty, kdo je rozčilují (L 9). Rovněž jsou to Jakub a Jan, kdo si chtějí u Ježíše vyžádat místa po jeho pravici a levici (Mk 10).

Pozoruhodné je, že učedník jménem Jan se vůbec neobjevuje právě v Janově evangeliu; některé výklady však mají za to, že několikrát zmiňovaný „jiný učedník“ či „milovaný učedník“ by mohl být právě Jan. Pak by to byl právě on, kdo stojí i pod křížem a jemuž svěřuje Ježíš před smrtí svou matku. Při poslední večeři bývá Jan právě pro tyto spojitosti zobrazován Ježíšovi po boku, někdy s velkou důvěrností a smyslností, s hlavou na jeho rameni či na hrudi. Tento hluboký motiv se pak stal i samostatně zobrazovaným výjevem a inspirací pro určité formy mystické zbožnosti. Ve středověku je pak Jan často vyobrazován spolu s Marií právě pod křížem nebo při různých momentech pašijového příběhu.

Podle tradice se apoštolu Janovi začalo říkat Sv. Jan Evangelista právě proto, že mu bylo přisuzováno autorství čtvrtého z evangelií a knihy Zjevení Janovo.

Poměrně brzy se však začalo mezi autory Janova evangelia (a listů Janových) a knihy Zjevení Janovo rozlišovat. Činí tak už Dionýsios z Alexandrie ve 3. stol. n. l., který za autora Zjevení označuje jinak neznámého Jana a kterému pak pozdější tradice začne říkat „Jan Teolog.“ Autorství tří listů Janových je oproti tomu připisováno presbyteru Janovi, o němž je v listech řeč (2J 1, 3J 1), a na základě jazykové podobnosti se usuzuje, že právě on nebo někdo z jeho okolí by mohl být autorem také čtvrtého evangelia. Známe tedy v Novém zákoně Janů hned několik a autor čtvrtého evangelia není jednoduše ztotožnitelný s Janem Zebedeovcem, protože je neznámý.

Na základě (zřejmě tedy mylného) ztotožnění s Janem, o němž mluví Zjevení Janovo a který se skrýval ve vyhnanství na ostrově Patmos, bývá Jan Evangelista někdy zobrazován právě jako píšící v pusté krajině, nebo v apokalyptických kulisách. Dozvídáme se o něm z apokryfů a legend (Skutky sv. Jana Evangelisty; Zlatá legenda). Podle těchto tradic

nechal císař Domicián vhodit Jana do vroucího oleje, ale Janovi se nic nestalo, a tak ho císař poslal do vyhnanství na Patmos, kde Jan zaznamenal své Zjevení. Odtud se potom vrátil do Efezu, kde vzkřísil vdovu Drusianu a kde se také setkal s filozofem Kratónem. V Efezu mělo podle těchto podání vzniknout jeho evangelium. (V 1. stol. skutečně v Efezu zakořenilo janovské křesťanství, pocházející zřejmě ze Sýrie, a má se za to, že tam čtvrté evangelium a Janovské spisy nejpravděpodobněji vznikly.) Podle legendy se tam měl Jan postavit proti proslulému kultu bohyně Diany a způsobit dokonce zřícení Dianina chrámu a její sochy. Aby Jan dosvědčil důvěru v Boží moc, měl na výzvu Dianina kněze vypít pohár s jedem. Podle legendy tedy Jan kalich požehnal a s pomocí Boží se mu nic nestalo.

Svatý Jan Evangelista vystupuje jako patron teologů a bývá vyobrazen s atributem orla, knihy, palmy anebo kalichu s hadem (jedem). Svátek apoštola a evangelisty Jana má kořeny ve 4. století a je jedním z řady svátků vánoční doby; slaví se po Štěpánovi, tedy 27. prosince, a býval spojen s žehnáním a pitím svatojánského vína.

Jana Hofmanová

Z EKUMENICKÉ POUTI 2019

Zastavení: Křepice, část 1

Křepice leží na úbočí posledních výběžků Ždánického lesa, v údolí Křepického potoka zaklíněném mezi Starou horu (Altberg, 322 m n.m.) a Paninu horu (Frauenberg) na straně jedné a Liščí horu (Fuchsberg, 374 m n.m.) a Novou horu (Neuberg) na straně druhé. Tyto „hory“ byly od časů německé kolonizace pokryty vinicemi (nesly proto donedávna i v českém dialektu zdejších obyvatel původní německé názvy Olperk, Framperk, Fusperk a Nujperk) a obec patří mezi vinařská centra, i když v menším rozsahu než sousední Nikolčice nebo Hustopeče. Na tuto tradici odkazuje také dnešní znak obce polovinou půleného štítu, druhá půle odkazuje na pány z Pernštejna, jimž ves patřila od r. 1498. Původní podoba erbu, která byla objevena při rekonstrukci kostela r. 1978, měla podobu jinou a odkazovala výhradně na vinařství: uprostřed vinného věnce byl vinařský nůž a na vinné větvi jeden hrozen. Z hlediska národnostního v Křepicích vždy převládali Češi, z hlediska konfesního je obec od konce 17. století převážně katolická, s velmi malou evangelickou menšinou, která vyšla z ilegality tolerančním patentem a byla přifařena nejprve do Noslavi, poté do Nikolčic.

Zvláštností dnešních Křepic je, že historický vývoj okolní krajiny ve 20. století otočil dispozici vesnice o 90°. Původně ves tvořila jediná ulice mířící jihovýchodním směrem, protože komunikační osu tvořila přímá cesta

z Židlochovic, kde bylo sídlo panství, do Hustopečí. Právě v Křepicích tato historická cesta přecházela z roviny ve výši 230 m n.m. do prudkých svahů Ždánického lesa. Kolem této ulice bylo soustředěno 60 domů (podle pernštejnského urbáře z r. 1590) a na nejvyšším místě této ulice (zvaném Točka, 280 m n.m.), už za vesnicí, stával kostel sv. Bartoloměje, připomínaný od r. 1350. Na opačném konci této ulice, rovněž za vesnicí, ale v rovině, byla velká křižovatka pěti cest: hlavní cestu z Židlochovic do Hustopečí kolmo křižovala cesta z Němčic do Nikolčic a Divák, navíc přibývala zvláštní cesta do Nosislavi. Už v 18. století však císařská silnice podél Svratky (která se v historických dobách pravidelně rozlévala, a proto kolem ní cesta nevedla) nabídla kratší spojení Židlochovic a Hustopečí, a úpadek Židlochovic po konfiskaci habsburského majetku za první republiky tuto změnu dokonal. Stará cesta z Židlochovic do Hustopečí přestala být využívána a hlavním tahem se stalo spojení z Němčic (které ležely na nové císařské silnici) do Divák a Klobouk. Kdo dnes Křepicemi projíždí, původní hlavní ulici vlastně zahlédne jen na historické křižovatce cest na dolním konci obce, a kdo ji nemine, diví se, že tato hlavní obecní promenáda končí slepě ve svahu Staré hory.

Křepice jsou starou obcí, která se připomíná poprvé r. 1349, kdy zde byli pány vladykové z Křepic. V zásadě tento stav přetrval až do konce 15. století, když už celý kraj byl podobojí a Vilém II. z Pernštejna (1435-1521) vybudoval koupěmi a diplomací židlochovické panství, které existovalo až do začátku první republiky. Křepice patřily Vilémovi od r. 1498, Nosislav a Nikolčice už od r. 1486. Vilém z Pernštejna proslul svým konfesně tolerantním oportunismem, se kterým vysvětloval svůj vlastní přestup na katolictví slovy: „S Římany věřím, s Čechy držím, s Bratřími umírám.“ Jeho manželka byla totiž členkou Jednoty bratrské a Vilém s její konfesní volbou sympatizoval.

Pernštejnské panství přešlo v letech 1562-1564 krátce na evangelické pány ze Zástřizl, načež se ho ujal zeť zesnulého pána, evangelík Fridrich ze Žerotína (1540-1598). V jeho době už duchovní atmosféru Moravy utvářela kromě většinové luterské církve hlavně Jednota bratrská (převážně česky mluvící) a německy mluvící síť novokřtěneckých dvorů. Původní křepický kostel sv. Bartoloměje, který je poprvé zmiňován už r. 1350, sloužil tedy už sto let po svém založení nejprve utrakvistům, později luteránům.

Roku 1616 zemřel bezdětný Jan Diviš ze Žerotína a panství bylo prodáno Adamovi z Valdštejna (1570-1638), který přestoupil ke katolictví. Když Obnovené zřízení zemské (1628) přefalo přirozený náboženský vývoj Moravy a v zemi směli zůstat jen katoličtí kněží, křepická fara fakticky zanikla, stejně jako všechny ostatní fary na panství. Záznam z r. 1633 uvádí, že velikonoční mše (jiné se patrně ani nekonaly) se v ruinách kostela zúčastnilo 16 dospělých osob, ostatní se tou dobou za katolíky nepokládali. Ještě r. 1671 byl katolický farář na celém panství jen v Židlochovicích k službám majitelky panství Marie Anny Františky z Valdštejna, 1675 pak také v Blučině. Od r. 1728 se křepický kostel stal filiálním kostelem nosislavské

fary a začala se vést i křepická matrika. Budova starého kostela sv. Bartoloměje byla však v té době už tak zdevastovaná, že padlo za Josefa II. rozhodnutí postavit kostel zcela nový, na novém místě.

Dnešní kostel sv. Bartoloměje je vzdálen asi 500 metrů severozápadním směrem od kostela původního. Stojí rovněž na vyvýšeném místě za vesnicí, ale už u silnice z Němčic. Byl dostavěn v roce 1791 a na stavbu byla použita část stavebního materiálu kostela původního a byly přeneseny starobylé zvony z utrakvistického období: jeden byl ulitý za vládků z Křepic (kolem r. 1490), druhý za Vojtěcha z Pernštejna r. 1522. Třetím zvonom je umíráček, který farníci statečně obstarali r. 1951. Z luterského období Křepic se uchovala také Melantrichova česká bible (vydání z r. 1556), která byla majetkem zdejší fary i v dobách, kdy byla jinak zakázaným tiskem - dnes je uložena v klobouckém muzeu.

V polovině 19. století zažily Křepice období silné katolické zbožnosti, v níž se mísily prvky vděčnosti za překonání epidemie cholery r. 1831, rostoucí české vlastenectví, podpořené obrozeneckým hnutím, a snad i snaha reagovat na rostoucí sebevědomí většinově evangelických sousedních vesnic Nosislavi a Nikolčic. Projevem této vděčnosti je celkem 12 křížů, socha sv. Jana Nepomuckého u kostela (dar správce velkostatku z Němčic z r. 1859) a také milostná soška Panny Marie z r. 1857, koupená v Měnině. Ta stávala v kapli sv. Floriana ve svahu nad vesnicí, nedaleko původního kostela, a svou roli mohla tedy sehrát i lidová konzervativní snaha nevzdat se historického posvátného místa.

Petr Peňáz, foto Jan Franců
Pokračování v příštím čísle.

Obětí, kterou dokonal tam na oltáři kříže

Evangelický zpěvník 667

Často slyšíme, často říkáme: Ježíš se obětoval, Ježíš byl obětován - na kříži.

Kříž - snad ani nevíme, jak vypadal. Taková technicky zmáknutá věc. Solidní kůl v zemi, aby dobře držel a spolehlivě, opakovaně sloužil. A šup, nahoru a napříč svižně nahodit příčný trámek - jo on už na něm ten odsouzený visí? No, pak je vše v nejlepším pořádku.

Šlo o to, jak bezpečně popravit člověka. A taky pomalu, aby to bolelo, musí si přece trochu užít, a my taky. A aby to bylo hezky na očích - jest možno si pěkně (ideologicky či ve spravedlivém pohoršení) odplivnout, je možné ale i dostat husí kůži a přece se jen lépe zařadit a nevyčínat. Záleží na tom, jak se právě vztahujete ke státní moci.

Oběť - oběti války, oběti neštěstí, oběti přírodní katastrofy, obětovat se za druhé, obětovat prostředky, obětovat figuru - co je to vlastně oběť?

Oběť byla - ? Oběť byla obětí zvířete, či prvotin z úrody, nebo mouky a oleje, nebo - , ale vždy tak nějak za něco, kde jsme uhnuli, nebo šáhli na něco, nač jsme šahat neměli, nebo na to, co nám tak úplně nepatřilo, jo, anebo taky někomu na život.

A když oběť, tak s plnou parádou: oltář, výzdoba, kněží v slavnostním (liturgickém) rouchu, vůně kadidla, jemná či břeskňá hudba, chrámový zpěv, nábožensky naladění a svatě se tvářící účastníci bohoslužby.

Kněží v plné parádě? - No, je tu vycvičená, zručná a také přiměřeně cynická popravčí četa.

Vůně kadidla? - No, něco cítit je. Pot, sražená krev, lidské výkaly. A vlastně i ocet - hygiena i tady musí být.

Chrámový zpěv? No, něco slyšet je. Posměch, nactiutrhaní. A také strohé, věčné hlasy - vždyť o majetek, o hru, o kšeft jde vždy až v první řadě. Jak bychom se „ausgerechnet“ tady bez toho mohli obejít? A ten trochu rozpačitý hlas vyznání na konci? Je vůbec potřeba jej brát vážně? Jde se domů, svátky začínají.

Svatě se tvářící účastníci? - No, někdo by tu byl:

Takoví svatě rozhorlení. - Tak už mu zakruťte krkem!

Takoví, kterým pohled na utrpení člověka dělá náramně dobře. - Tak mu dejte, nepárejte se s ním, ať si užijem!

Takoví trochu opatrně zvědaví se vždy otevřenými zadními vrátky. - Co kdyby takhle něco. Sestoupí z kříže? Tak to budeme hned v první řadě - blahopřání, oslava a už se budeme stavět do zástupu - směr boží království. Zjeví se Eliáš? No, něco by z té jeho svatosti mohlo ulpět i na nás, také čárku mohli bychom mít - to nikdy nepoškodí. A co když nic? No, vnímáte tu loajalitu? Takový kus cesty, a přes poledne! Co by si jen ta naše rada

mohla víc přát? A takový malý bonus navíc - pokorné vyjádření úcty a souhlasu s rozhodnutím naší sprátené okupační velmoci.

A ten malý, mlčící hlouček žen s Marií, tajuplnou církví toho, který vlastně už nic nemůže, nic neznamená? To je přece pod naše rozlišovací schopnosti.

Objevil se tu snad někdo, komu více záleželo na Zákonu, na bezpečí země, ve které žije, než na vlastní pozici? Ale vždyť je to jen Josef z Arimatie. Přišel až k večeru, nikdo tu vlastně už moc nebyl, tak nejde o žádnou demonstraci. Že stojí před vlastním hrobem, z něhož vystoupil a kam jej někdo předešel? Ale vždyť je šero, toho si nikdo nevšímejte.

Co je to za nesmysl, oběť na kříži? Jak může Bůh sám sebe tak absurdně obětovat? Jde skutečně o bláznovství, o bláznovství kříže.

Oltář kříže, kříž. Vždyť už jej ani neumíme používat. Máme z něj strach? Ale ne. Nacpali jsme si jej do kostelů, zavěsili na krk, na zpětná zrcátka aut. Žehnáme (se) jeho znamením. Ochočili jsme si jej, stal se nám takovým samozřejmým, takovým přehlédnutelným, míváme se s ním.

Kde zůstala absurdita oběti na kříži, kde zůstalo bláznovství kříže, které vede ke spáse?

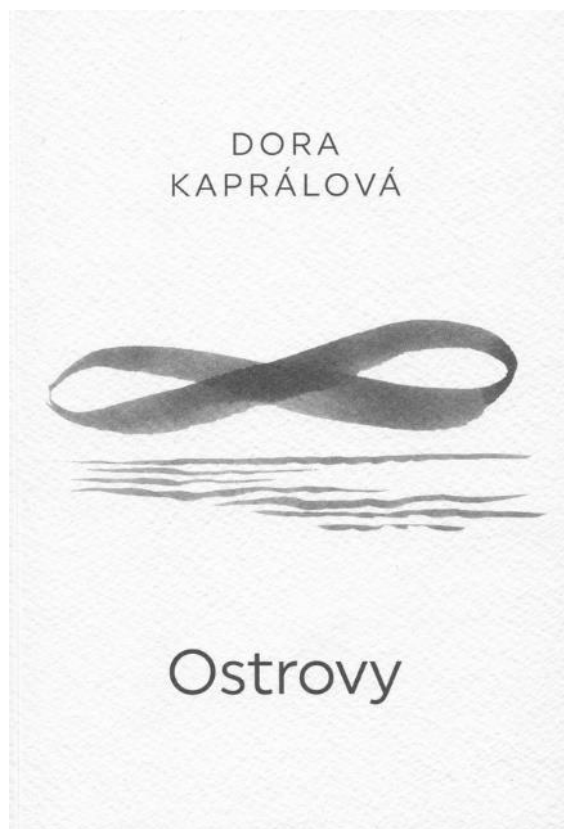
19.4.2014, Jaroslav Kučera

PRÁVĚ JSEM DOČETLA

Dora Kaprálová, Ostrovy

K povídkové knize *Ostrovy* Dory Kaprálové jsem se dostala poněkud neobvykle. Nejprve jsem slyšela jednu povídku v rozhlasu. Začínala otázkou: „Jaké zvíře ti připomíná maminka?“ zeptá se mé desetileté dcery terapeutka. Krávu, odpovídá dcera. Převaluji se v posteli a najednou vidím svět kravským očima“.

„Co se to té Doře přihodilo?“ říkám si. Znáám ji jako křehkou, jemnou dámu, ještě z doby jejího žití v Brně. Teď už je deset let v Berlíně. A tu mi od ní přichází pozvánka na uvedení její nové knihy a autorské čtení v Knihovně Václava Havla. Vydám se tam. Vidím ji takovou, jak ji znám. Povídky, které předčítá, jsou drsné, ale krásné. Knihu zakoupím a doma už poněkolkáté pročítám.

Ostrovky se skládají z mnoha malých ostrůvků, střípků berlínského života i vzpomínek na Brno. Podtituly jednotlivých ostrovů jsou např. Ostrov ohraničené samoty, Ostrov ohraničené spásy, Ostrov ohraničené plnosti. **Ostrov ohraničeného ráje** se týká berlínské čtvrti Ricksdorf, kde autorka hledá a nachází české stopy. Poučeně, trochu snově. Prochází ulicemi s českými názvy, na zvoncích bytů jsou česká jména, má chuť usadit se zde také. Ozývají se motivy Komenského Labyrintu, touha po spočinutí, i nadšení z pestrosti současného, etnicky pestrého Ricksdorfu. K Českému náměstí (Böhmischerplatz) v centru vede Schudomastrasse. To ji dostane. Šu doma. „Jsem ve svém srdci. Brejle mám sluneční“.

Ostrov ohraničené blízkosti nabízí silný příběh starého brněnského entomologa Ladislava, který zkoumá masařky. V žilách mu klokotá židovsko-cikánská krev, vitální osmdesátník, úspěšný vědec, celoživotně poznamenaný událostmi z konce války, který zažil jako totálně nasazený v Berlíně. Raněný, zchráněný, žádá o ruku Anděla-Marii, která se ho ujala, ale pak na dlouho zmizela. Po třiceti letech se mu podaří najít ji. Žije ve Frankfurtu nad Mohanem. Mohou si však jen psát. V době neutěšené, beznadějně. Dopisy plné vřelosti a naděje. Nakonec přijde dopis s fotografií. Šok. Ladislav ztrácí Marii podruhé, napořád.

Kniha má 21 „Ostrovů“, příběhů, které nás odkazují z počáteční povrchnosti a omezenosti poznání k hloubce a odhalení smyslu. Smyslu bytí a směřování k nekonečnému. Na to poukazuje i ležatá osmička na obálce knihy.

Dora Kaprálová, Ostrovky, 172 str., vydalo Druhé město 2019

Jana Kašparová

Z DOPISŮ ČTENÁŘŮ

Ad „5 % a hlavu vzhůru“

Jak jsme na tom v ČCE po té, co jsme přijali a začali (spolu)realizovat model odluky církve od státu?

Jako bychom znovu objevovali to, co našim předkům bylo vnucené, ale také zřejmé: pro založení sboru, povolání kazatele a výstavbu kostela museli prokázat, že jsou schopni shromáždit a dále systematicky poskytovat tolik naturálních a finančních prostředků, aby sbor mohl fungovat a kazatel mohl být alespoň trochu slušně živ. Dnes jsme v poněkud jiné, dá se říci inverzní situaci. Máme sbor, máme kazatele, máme kostel, a najednou se ptáme, jak to dělat, aby kostel zůstal stát, kazatel byl alespoň trochu slušně živ a sbor nezanikl.

Synodní rada ČCE přišla v listopadu 2019 s dokumentem PĚT PROCENT A HLAVU VZHŮRU. Dokumentem stručným, úderným, optimistickým, založeným na víře a naději, dokumentem hodně, hodně tolerantním ke členům ČCE. Vnímám jej jako dobrý a hodný pozornosti i následování.

Zkusme si blíže všimnout bodů 3, 5 a 6.

Dokument je stručný, tedy jednoduchý, a proto lineární:

Bod 3: Jak začít nově? Bez obcházení vlastních řádů?

Inu, spočítat pět procent čistého měsíčního příjmu. A posílat měsíčně tuto částku na sborový účet.

Červík pochybností ale zahlodal:

Bod 5: A co ti, pro něž je pět procent příliš mnoho?

Každý nese odpovědnost za výši, kterou stanoví. Nikdo ji kontrolovat ani komentovat nebude.

Tady si myslím, že to není tak úplně pravda. Ty celkové (skutečně ne ty osobní) sumy se ve sboru řádně vyplňují do tabulek a posílají výš. A pak také posléze komentují. Z ústředí směrem ke sboru a následně (asi) i uvnitř sboru. Souvisí to s tím, že ČCE funguje jako solidární organizace a platy farářů zajišťuje ústředí církve, takže ústředí finanční situace a hospodaření sborů hodně zajímají.

A asi vzhledem ke znalosti skladby sborových kartoték je v uvedeném dokumentu i následující bod:

Bod 6: Je důchod také vlastním příjmem? Ano, je.

KOMENTÁŘ

Myslím, že výpočet podle daného návodu lze provádět skoro vždy, ale v oblasti hodně nízkých a asi i hodně vysokých příjmů je třeba se lépe zamyslet. Podrobněji však zůstaňme u těch nižších příjmů, poněvadž jsou čtenější a vyžadují si i větší ohled. Zmíním dvě, podle mne nejdůležitější oblasti.

Rodiny s nesamostatnými dětmi.

To je kapitola složitá, ale nadějná. Na začátku většinou výrazně klesne příjem a objeví se zcela nová vydání. A děti rostou. Často rostou i příjmy rodičů, ale daleko rychleji rostou nároky dětí. Takže stále je peněz spíše méně než více, ale třeba se nějaká ta korunka pro sbor najde. Pak přijde čas, kdy se začnou děti osamostatňovat, a tak třeba budou k dispozici prostředky, z nichž se těch 5 % dá uloupnout.

Důchodci.

V ČCE je jich pravděpodobně hodně. Jak na tom vlastně jsou? V Lidových novinách vyšly dva články^{1, 2}, které pomáhají do situace trochu nahlédnout.

¹ LN Sobota 4. ledna 2020, str. 7; Dana Jakešová: Důchodci si opět výrazně polepší

² LN Pátek 17. ledna 2020, str. 18; Lucie Petránková: Srážky ze mzdy

V prvním článku je uvedeno rozdělení počtu důchodců podle výše důchodů k 31. 3. 2019. Když rozdělení „opravíme o letošní přídavek 900 Kč“, dostaneme následující přibližnou informaci:

důchod (Kč)	7 000	9 000	11 000	13 000	15 000	17 000	větší
N_%	1.6	4.1	14.8	39.0	70.6	90.0	100
N (tis)	39	99	355	937	1 697	2 325	2 404

N_% ... % důchodců **s důchodem menším, než je uvedená výše**
N ... odpovídající **počet důchodců v tisících**

Je vidět, že nevelkých důchodů je hodně. A je z nich potřeba zaplatit nájem, teplo, energie, chleba, léky, boty, šaty,... Kolik vlastně je to „nejmenší málo“? Jakousi odpověď jsem našel ve druhém citovaném článku. Ten pro rok 2020 uvádí, že když přijde exekutor, tak musí z výplaty nechat tzv. „nezabavitelnou částku“ ve výši 6 608 Kč. A když musí nechat exekutor, tak by ani církevní vrchnost neměla brát. Vyšel jsem z toho a zkusil jsem posoudit situaci takto:

Nazvěme částku, o kterou důchod převyšuje tu nezabavitelnou částku 6 600 Kč, termínem „volné peníze“. Zkusme pak navrhnout, že by se z těchto „volných peněz“ pro sbor dal „desátek“, tj. 10 %, dokud pro vyšší a vyšší důchody nedojdeme k těm 5 % z celkového důchodu (u jednoho samotného důchodce při důchodu 13 200 Kč). Pak už nechme platit dokument Synodní rady.

Co to tedy vlastně říká?

Pokud má samotný a samostatný důchodce důchod do 6 600 Kč, pak na něj nevnášejíme žádný morální nárok 5 %, ani žádný jiný. Přečtěme si (společně) příběh „Dar vdovy“ (Mk 12, 41-44; L21, 1-4) a hluboce se zamysleme. A dále zkusme doporučenou výši (odpovědného) daru pro sbor podle dokumentu SR modifikovat (viz tabulka a připojený obrázek na konci):

doporučený příspěvek pro sbor od jednoho samotného a samostatného důchodce			
výše důchodu (Kč)	doporučený příspěvek pro sbor (Kč)		
	dle SR	modifikovaný návrh	
	měsíčně	měsíčně	za rok
do 6 600	do 330	podle možností	
7 000	350	40	480
9 000	450	240	2 880
11 000	550	440	5 280
13 000	650	640	7 680
15 000	750	750 *)	9 000 *)
17 000	850	850 *)	10 200 *)

*) ... již dle doporučení SR

Pokusil jsem se dále (hodně přísně) odhadnout „nezabavitelné částky“ pro dva spolu samostatně žijící důchodce: 8 800 Kč, a pro rodinu se dvěma (nesamostatnými, tj. bez výdělků) dětmi: 15 400 Kč. Dostal jsem pak dvě následující tabulky (a dva na konci připojené obrázky):

doporučený příspěvek pro sbor ode dvou spolu žijících samostatných důchodců			
sečtená výše důchodů (Kč)	doporučený příspěvek pro sbor (Kč)		
	dle SR	modifikovaný návrh	
	měsíčně	měsíčně	za rok
do 9 000	do 450	podle možností	
11 000	550	200	2 400
13 000	650	400	4 800
15 000	750	600	7 200
17 000	850	800	9 600
19 000	950	950 *)	11 400 *)
21 000	1 050	1 050 *)	12 600 *)

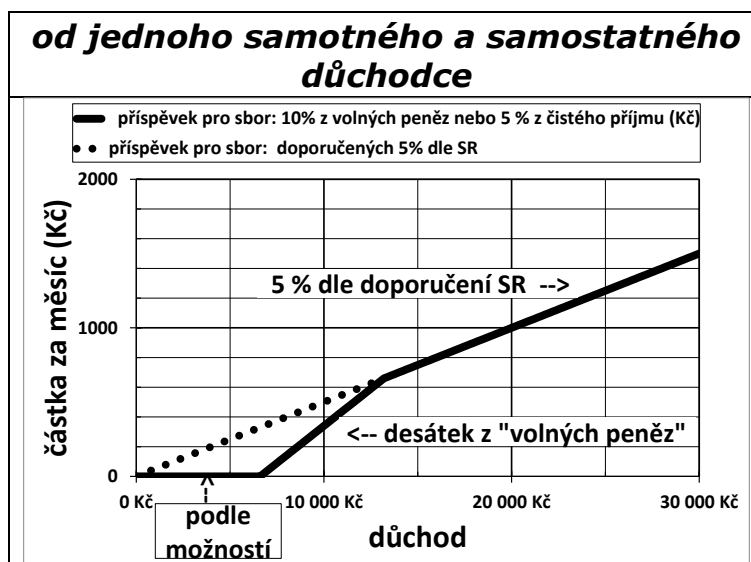
*) ... již dle doporučení SR

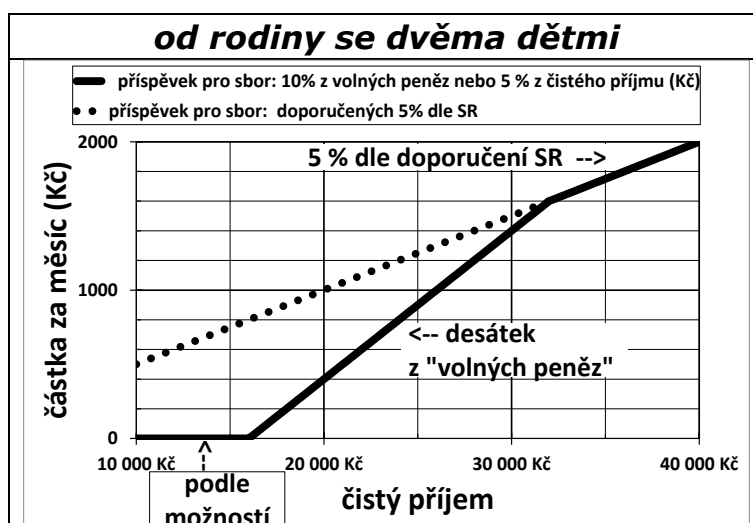
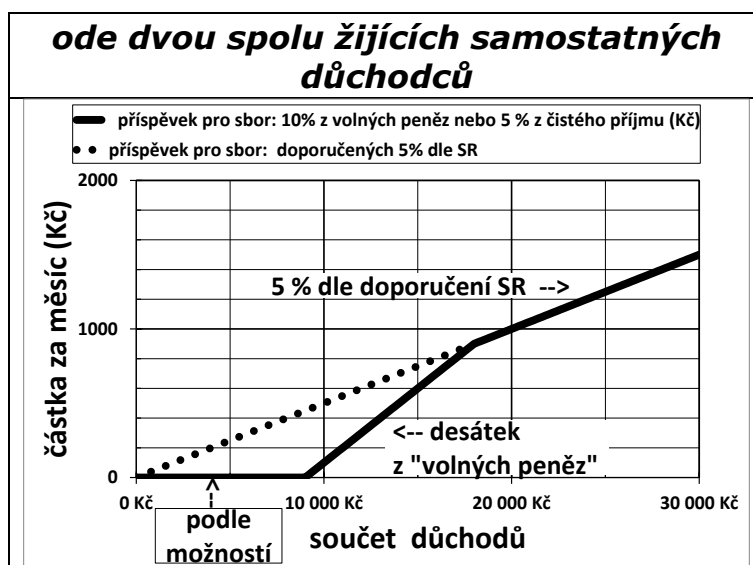
doporučený příspěvek pro sbor od rodiny se dvěma dětmi			
průměrný měsíční čistý příjem rodiny (Kč)	doporučený příspěvek pro sbor (Kč)		
	dle SR	modifikovaný návrh	
	měsíčně	měsíčně	za rok
do 16 000	do 800	podle možností	
19 000	950	300	3 600
22 000	1 100	600	7 200
25 000	1 250	900	10 800
28 000	1 400	1 200	14 400
31 000	1 550	1 500	18 000
34 000	1 700	1 700 *)	20 400 *)
37 000	1 850	1 850 *)	22 200 *)

*) ... již dle doporučení SR

Je mi jasné, že navrženému řešení pro velmi nízké příjmy se dá vytknout mnohé. Lze jinak počítat „nezabavitelnou částku“, zvolit jiné procento z „volných peněz“, vůbec nic nepočítat, ... Zvažte sami.

Příloha: Grafy doporučených příspěvků pro sbor:

A co s problémem „hodně velkých“ příjmů? Třeba třicetinasobek zmiňované nezabavitelné částky, tj. čistý příjem 200 tisíc Kč a více. Tak tam nesahá ani moje zkušenost, ani moje představivost. Jen cítím, že tam se objevují možnosti přesahující rámec sboru a v některých případech i celé ČCE.

Jaroslav Kučera, sbor ČCE Brno II

Lubomír Ryšavý (7.4.1926 - 4.3.2020)

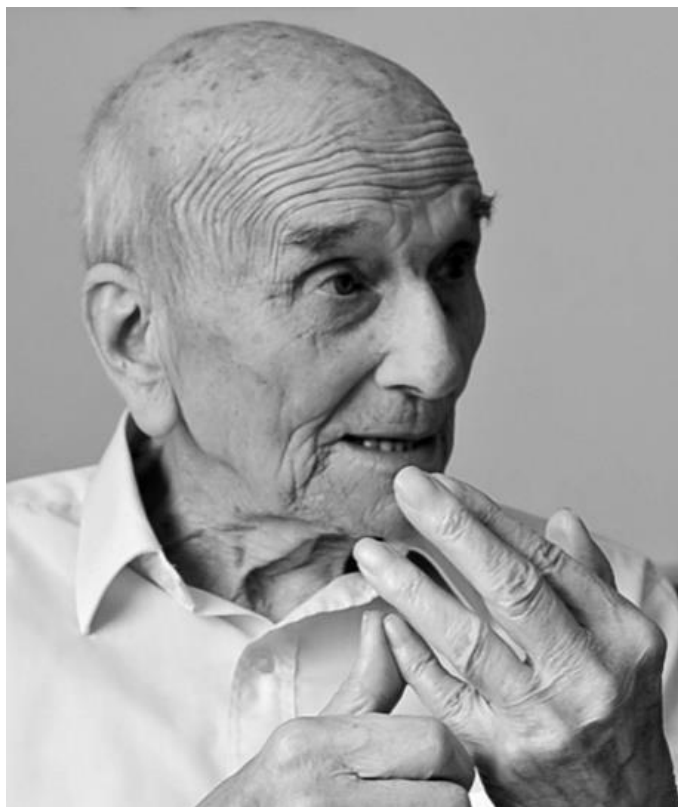
V sobotu 14. března se v Blahoslavově domě v Brně konalo shromáždění, v němž se rodina, přátelé a evangelický sbor v Brně II rozloučili se zesnulým bratrem Lubomírem Ryšavým, poděkovali za jeho život a připomněli si, že zvěst Kristova evangelia je zprávou o naději.

Sbor Brno II zůstává vděčen bratru Lubomírovi Ryšavému za jeho dřívější službu; býval zde dříve presbyterem a kurátorem, vykonával službu varhaníka, desítky let vytrvale, zručně a pečlivě konal nejrozmanitější práce při údržbě sborových budov a úpravách zahrady - těžko by se tehdy v Blahoslavově domě našlo místo, jehož se nedotkla jeho ruka.

Otiskujeme krátkou vzpomínku na jeho život, již poskytl Ivan Ryšavý, a kázání při pohřbu, které pronesla Saša Jacobea.

Lubomír Ryšavý se narodil jako první ze tří synů rodičům Růženě a Adolfu Ryšavým v Miroslavi v roce 1926. Rodiče byli reformovaní sedláci. Po záboru Sudet dokončil Luboš základní školu v Brně. V Miroslavi dědil statek nejmladší syn. Nejstarší tedy šel studovat. Na strojní průmyslovce učil pan profesor Gustav Hájek, tak rodiče nasměřovali Luboše tam. Na konci studia byl, jako sedmnáctiletý, totálně nasazený v Berlíně, potom v Brně-Modřicích, tam ho zastihl konec války. Po ní vystudoval strojní fakultu na brněnské technice.

O tom, jak vstupovala do jeho života jeho žena Marie, se zmíním za chvíli. Teď jenom telegraficky: po vysoké škole a vojně se s ní oženil. Žili čtyři roky u Dušků, u sester babičky Růženy, na Bendlově ulici. Tam se narodila dcera Lydie a syn Ivan. Lubomír nastoupil jako konstruktér v Královopolské strojírně a u stejného rýsovacího prkna zůstal až do roku 1990, kdy šel do

důchodu. Od roku 1957 žila rodina na nově postaveném sídlišti na tehdejší Leninově ulici.

V roce 1978 onemocněla Marie zhoubným nádorem, za dva roky zemřela. Stačila zažít radost jenom s prvním ze svých vnoučat. Luboš zůstal ve svých 54 letech jako vdovec. Ale i potom žil, ne živořil. Dával mnoho dětem a vnoučatům, od nich i přijímal. Dával mnoho církvi, od ní i přijímal. Rozeznával varhany a jeho hlas se pojil s ostatními v Blahoslavu. To bylo pro něj vzácné a posvátné, spojovalo ho to s hlubinou bezpečnosti, kterou byla evangelická víra od jeho dětství. Však hrál na varhany, sotva dosáhl na pedály.

Dával a přijímal ještě na jednom místě: v Brumovicích. Díky evangelíkům, kteří mysleli na jeho blaho, se seznámil s Marií Smolíkovou. Dávali jeden druhému 20 let mnoho citově, prakticky i duchovně. I její rodina se stala tak trochu jeho rodinou.

Luboš Ryšavý žil posledních zhruba 10 let jako churavý muž. Postupně se zužoval okruh toho, co mohl dělat. Ale zůstávalo vnitřní duchovní bohatství a projevovalo se vnější bohatství vztahů. Evangelický sbor v Blahoslavově domě pro něj byl druhým domovem. René Pikna a Jarek Kučera jej samozřejmě a s noblesou vozili na každé bohoslužby. To všechno působilo, že ten churavý křehký stařec byl pořád šťastný. Ten čas skončil až 20. října minulého roku, kdy upadl na chodbě domu při návratu z bohoslužeb. Zlomil si krček stehenní kosti. Tuto zátěž už jeho organismus nevydržel. V nemocnici postupně chřadl. Ale taky se divil, že každý týden, i víckrát, jej navštívil někdo z Blahoslávku: "Copak já jsem byl tak hodnej, že tolik lidí za mnou chodí?" 4. března vydechl naposledy. V čase zákazu návštěv, žel, bez přítomnosti nejbližších.

Ti ho do těch 10 let stonání vybavili instrukcí: na operačním sále, než začne působit anestezie, si v duchu zpívej "Pán Bůh je síla má". Pak vždycky poctivě referoval, jak zpíval. Trénovali jsme to při návštěvách. Text té písně měl všude s sebou. A když jsme u písní. Zpíváme dnes taky "Vezmi, Pane, život můj". Jinoch Luboš miloval Maři ze zahradnictví na Rybniční ulici asi od 15 let. Získával a zase ztrácel její přízeň. Když viděl, jak je ve společnosti jiných mladíků, zpíval si v duchu "vezmi mé si lásky květ" - "Bože, jestli tu Maři nemám dostat, tak to pokorně přijmu." Vy všichni víte, jak to dopadlo.

Život miroslavských evangelíků měl jasný tvar. Dědečkův otec, Adolf Ryšavý, zdůvodňoval své pokyny slovy "to se patří". A zákazy "to se nepatří". A bylo jasno. Luboš měl taky jasno. Nám vedle něj to dávalo ohromnou jistotu: "Tady je bezpečno. Tady je pravdivo. Tady je nezištno." Dědeček přenesl ten duchovní a hodnotový systém na brněnské sídliště, kde žil se svojí rodinou. Do Královopolské strojírny. Prostředí, která se tak lišila od toho starého dobrého světa. Luboš Ryšavý přenesl ducha miroslavského evangelictví také do tohoto brněnského sboru. Tady naopak našel prostor, kde to mohl dál žít a sdílet. Ostrov bezpečí na nepřátelském území.

Jak se svět měnil, církve měnila, cítil tíseň: tolik toho je jinak, než bývalo, než by mělo být. O připravovaném zpěvníku naší církve říkal "Já už ty Moravetzovy novoty zpívat nebudu". A což když mladí členové jeho rodiny žili jinak, než by si přál. Byl nesvůj, ale ne karatelsky, nadutě nebo agresivně; jak to u strážců pravověří často bývá.

V širší rodině si nikdo nepamatuje, že by dědeček něčeho využil pro sebe na úkor druhých, nebo že by lhal. Dělal to s jakousi samozřejmostí: "však v Miroslavi na Václavově to tak prostě děláme".

Ale abych rozptýlil podezření, že říkám takové věci, protože se to na pohřbu sluší, takzvané "laudatio funebris", tak ten václavovský styl měl i jednu nevýhodu. V něm lidé dělali, co je potřeba, co se patří. Ale co cítí, na to se tolik nehledělo. Tak i dědeček. Ale Maři, jeho žena, ta přímo jiskřila pocity, rozmrazovala Luboše citově, dávala mu nahlédnout do pocitů druhých. V posledních asi 20 letech jeho života ten úkol převzali další lidé. Jeden z vnuků, zvláště vnímavý pro oblast pocitů, se dědečka ptával: "Jak ses tehdy cítil? Jak se cítil ten člověk vedle tebe? Jak se teď cítíš?" On míval potíže odpovědět. Ale postupně se to učil. Dozvěděli jsme se toho tolik o jeho dětských hrách, snech, o jeho začátcích v roli manžela a otce. A co víc, on dokázal o některých svých činech říct: "To jsem tehdy udělal špatně, vy mladí jste v tom mnohem prozíravější".

A pak přišly ještě dvě učitelky tolerance. Pečovatelky, které docházely do jeho bytu třikrát týdně na dvě hodiny. Hodné ženy. Dědeček je několik měsíců pozoroval a pak se zeptal: "Paní Jano, jste věřící?" A po roce: "Paní Kateřino, jste věřící?" Pokaždé dostal odpověď: "ne". V jeho hlavě to vedlo k teologické revoluci: "Tak ony nejsou křesťanky, a vlastně jsou výborné křesťanky. On ten divný nový svět má v sobě i něco vzácného. Možná dokonce v něčem lepšího, než bylo v tom našem starém, na kterém jsme si tak zakládali".

Luboš Ryšavý byl jeden posledních zástupců jedné generace toho starého miroslavského evangelického světa v naší rodině. A patrně i v tomto sboru. Ten svět s ním a několika dalšími pomalu mizí. Ale ne úplně. My jsme se ho dotkli, on formoval i naše životy. A díky němu i v tom našem světě víme, co se patří a nepatří. A jaké jsou zdroje pro dobrý život.

Kázání při pohřbu

Žalm 27

Hospodin je světlo mé a moje spása, koho bych se bál? Hospodin je záštita mého života, z koho bych měl strach? Když se na mě vrhli zlovolníci, aby pozřeli mé tělo, protivníci, moji nepřátelé, sami klopýtli a padli. Kdyby se proti mně položilo vojsko, mé srdce nepocítí bázeň, kdyby proti mně i bitva vzplála, přece budu doufat. O jedno jsem prosil Hospodina a jen o to budu usilovat: abych v domě Hospodinově směl bydlet po všechny dny, co živ

budu, abych patřil na Hospodinovu vlídnost a zpytoval jeho vůli v chrámu. On mě ve zlý den schová ve svém stánku, ukryje mě v skrýši svého stanu, na skálu mě zvedne. Již teď zvedám hlavu nad své nepřátele kolem. V jeho stanu budu obětovat své oběti za hlaholu polnic, budu zpívat, prozpěvovat žalmy Hospodinu.

Hospodine, slyš můj hlas, když volám, smiluj se nade mnou, odpověz mi! Mé srdce si opakuje tvoji výzvu: „Hledejte mou tvář.“ Hospodine, tvář tvou hledám. Svoji tvář přede mnou neukrývej, v hněvu nezamítej svého služebníka. Ty jsi byl má pomoc, neodvrhuj mě a neopouštěj, Bože, moje spáso. I kdyby mě opustil můj otec, moje matka, Hospodin se mě vždy ujme. Hospodine, ukaž mi svou cestu, veď mě rovnou stezkou navzdory těm, kdo proti mně sočí. Nevydávej mě zvůli mých protivníků! Zvedli se proti mně křiví svědkové, i ten, z něhož násilí číší. Jak bych nevěřil, že budu hledět na Hospodinovu dobrotivost v zemi živých! Naději slož v Hospodina. Bud' rozhodný, bud' udatného srdce, naději slož v Hospodina!

Jednou se mě kdosi ptal: proč vy evangelíci tolik zpíváte? Bylo to v době, kdy to my, vy, já a oni bylo s ohledem na církev pro mě ještě dost čerstvé a křehké téma a písní jsem také znala malounko. Nebylo mi v tom tedy zrovna dobře nebo lehko, ale vysoukala jsem ze sebe něco v tom smyslu, že se text snáz zapamatuje jako písnička a že když se pohromadě zpívá, dobře to zní...

Až později jsem se potkala s 27. žalmem. Vlastně je to taky písnička. Kousek jako by byl v dur, plný důvěry, co se netřese a nebojí, kousek zas jako by v moll, o tom, jak je ta důvěra pořád a pořád opracovávaná nejrůznějšími starostmi a těžkostmi, jak ji člověk nemá snadno a jednou provždy k dispozici, jak je o ni potřeba zápasit.

Na kytaru hraju mizerně, a když se chystám něco přece jen doprovázet, musím si napřed projít akordy, jestli vůbec vím, kde na hmatníku jsou. Občas něco musím vynechat, když je akordů moc nebo když je neumím. Výhodou je, že když nezpívám sama, obvykle to úplně nevadí. V tom 27. žalmu je pomyslných akordů celá řada, také teď nelze rozehrát všechny. Vybírám některé s nadějí, že většinou tu píseň neslyšíte poprvé.

Světlo. Hospodin je mé světlo, vyznává žalmista hned z kraje. Člověk má někdy pocit, že tápe nebo se kolem hodně setmělo, někdy je tma ve mně, někdy na mě dotírá zvenčí a nahání strach. V takové chvíli je každý záblesk či plamínek nadějí. Světlo je něco, co přichází zvenčí, bez našeho přičinění, vždyť ráno se rozední, aniž bychom to my nějak zařídili, světlo přichází odjinud, dodává naději. Tomu rozumím docela snadno, i ve vztahu k Pánu Bohu, je to dobrý obraz pro to, co ve světě i v životě člověka působí.

„Já jsem světlo světa; kdo mě následuje, nebude chodit ve tmě, ale bude mít světlo života.“, vysvětluje lidem Ježíš. Jsem světlo ze stejného Božího

zdroje, se mnou se v životě neztratíš. Naděje, kterou nemusíš vykřesat sama v sobě, naděje, kterou se lze nechat vést.

Spása. Není tu, že Hospodin mi dá spásu, žalmista píše, že Bůh JE spásou! Podvědomě to slovo spojujeme s věčností, s tím, co teprve bude, s tím, v co náš život vyústí. Tak tomu slovu rozumíme my a je to dobře. Věřím, že Bůh je mou spásou i pro věčnost. Biblický zpěvák však asi nepomýšlel tak daleko. Spása je pro něj prostě záchrana. Úleva od aktuálního strachu, vytržení ze sevření. Bůh je pro něj tím, kdo uvolňuje pouta, v nichž právě vězí.

Záštitu. Bůh je záštita má. Záštitu není prostě štít, je to to, co na meči chrání ruku toho, jenž jej drží. Taky prý znemožňuje ztrátu kontroly nad jeho rukojetí. To, co mi pomáhá udržet ho v ruce a bojovat. Jistěže hrozí lecjaká újma, jistě že je život každého z nás vystaven ohrožení a že máme jen konečný počet dnů. Ale i když mi už už něco jde po krku a šírá mi to tělo i duši, i když vím, že to těžce nesu - přesto smím vědět o naději, že je se mnou Někdo, kdo mě přikryl svou dlaní. Udělal to ještě dřív, než jsem se vůbec uměla postavit, zůstává se mnou a bude se mnou i tehdy, když to snad zase nesvedu. Když se konají události pod záštitou starostů, primátorů a prezidentů, dává to tušit, že jde o něco významného, že to má podporu. A co potom když se událost mého života koná pod záštitou Boží? S ním nemusím se bát..

Žalmista tohle všechno u Boha zakouší, a tak chce usilovat o to, zůstat s ním, zůstat v jeho blízkosti. V jeho domě. Ne, opravdu si nemyslím, že mu jde o to nastěhovat se fyzicky do chrámu, upnout se k jedné stavbě. Jde mu o společenství s Bohem, o bezpečí, které pramení z Boží blízkosti. Jákob ho zažil v místě, které právě podle toho nazval Bét-elem, domem Božím. Věřím, že Bét-el je vlastně dost mobilní, že ho člověk může zažít i v tísnivých podmínkách, o samotě, v nemocnici... I my se setkáváme, abychom společně hledali svůj Bét-el, skrze písně, modlitby i společenství, abychom v tomto světě okoušeli Boží blízkost. Někdy to nejde být spolu fyzicky, tak jako člověk někdy nemůže do kostela. Ty písničky, modlitby, Bible, to však propojuje vzdálenostem navzdory. S Bohem i mezi sebou navzájem.

Smiluj se nade mnou... Jako by to najednou byla docela jiná písnička. Po všech těch vyznáních důvěry je z žalmisty najednou pokorný prosebník. Snad si to i my dovedeme docela dobře představit, snad i nám někdy přicházejí na mysl otázky: „Co teď, co bude dál? Víš o nás, víš o mně... tak to dej znát, odpověz. Jestli o nás víš, Bože, tak nám pomoz nalézt odpověď, řešení, když ztrácíme řeč, nebo když se chce spíš jen plakat, křičet...“ Bože, neskrývej se, odpověz! když jsme sami, když nás všechno bolí, když si

zoufáme. Tato slova (i pro nás) formuloval někdo, kdo zažil strach, trápení, velké otazníky. Hledal povzbuzení v rozvzpomínání na svého Boha a my se k němu smíme přidat.

To propojení vyznání víry a volání o pomoc z úzkosti mi dává dobrý smysl. Důvěra není jako doživotní očkování, jednou provždy ji máš a basta! Je potřeba ji obnovovat. Jde to. Modlitbou, touhou, hledáním Boha, opakováním základních jistot, opakováním písniček...

Žalmista se k obnově té svojí důvěry nakonec prokouše. Zvládne to podstatné v životě pustit, nechat na Pánu Bohu, spolehnout se, že Ten, který mu dal život, Ten, jehož poznává jako blízkého, milujícího, podpírajícího, dobrotivého, je nadějí, že u něj je život.

I nás žalmista zve, abychom svou nadějí složili v Hospodina. Není to rozkaz, ale pozvání, doporučení, povzbuzení. Řeč je o doufání, o čekání na Boha. V hebrejštině to prý má souvislost se slovy šňůra, nit, lano... Doufat v Hospodina je jako držet se lana. Jsme silný, jak silný je lano, co k nebi nás poutá... Závěrečný akord.

27. žalm je písnička, která s sebou nese důvěru i zkušenost pochybností, písnička, se kterou si člověk může opakovat to základní, to podstatné. Písnička, která chce pozvednout a povzbudit. Písnička, která povzbuzuje i tím, že si ji zpívá někdo s námi. Proto taky my evangelíci tolik zpíváme, dokonce i tehdy, když je nám smutno, myslím. Jsem vděčná za to, že jsem to mohla objevit, i díky bratru Ryšavému, se kterým se mi „Pán Bůh je síla má“ zpívalo dobře i v nemocničním pokoji.

Modlitba: Pane a Bože, někdy nám docházejí či chybí slova. Děkujeme za ty, k nimž se můžeme přidat, za ty, kdo vyslovují i naše strachy, naši důvěru, naše prosby o pomoc. A z celého srdce ti děkujeme za ty, díky nimž modlitby, písničky i vyznání druhých známe. Amen

BUDE

Brigáda na Blažkově

Ve dnech 7. - 10. května proběhne na Blažkově tradiční jarní brigáda. Budeme uklízet, vylepšovat a připravovat Blažkov na letní pobyt a samozřejmě večer opékat špekáčky. Práce se najde pro jakékoli věkové skupiny. Také rodiče s dětmi jsou vítáni. Jídlo a ubytování je zdarma.

Svůj zájem účastnit se 7. -10. května hlase prosím Petrovi Sochovi nebo Evě Vojtíškové.

Petr Socha

Kavárnička Brno I

Pokud bude možné kavárničku konat, bude mít tento rozvrh:

1. 4. Sestra Věra Bednářová: život a dílo J. A. Komenského
8. 4. Bratr Jan Franců: promítání fotografií z cest
15. 4. Bratr Tomáš Grulich: méně známé písně z evangelického zpěvníku
22. 4. Sestra Helena Pacasová: promítání fotografií a povídání o Thajsku
29. 4. Vystoupení studentů konzervatoře

DÍKY A PROSBY mládež

Nebeský Otče, děkujeme ti za společné chvíle na tomto místě. Děkujeme ti za náš sbor, za společenství, které v něm máme, děkujeme za naše děti i za sborovou. Děkujeme za našeho faráře i za sborové staršovstvo. Děkujeme za naši společnou práci na Filipce i za společenství, které tam vzniklo.

Pane Bože, přijmi naše společné prosby a přímlyvy. Přimlouváme se za nemocné, které máme v naší blízkosti, zvláště myslíme na Denisu a prosíme o její uzdravení. Přimlouváme se za naši sborovou mládež, buď jim světlem na cestě životem. Prosíme tě Bože, ať v těžkých chvílích života stojí pevně ve víře a v pravdě. Přimlouváme se za lidi bez domova, za lidi opuštěné i za všechny zrazené a za lidi bez naděje. Prosíme, potěšuj opuštěné, posiluj zrazené a dávej naději lidem zemdleným a všelijak unaveným.

Přimlouváme se za lidi zkroušené strachem a obavami o sebe, o své blízké, z toho, co je čeká nového a neznámého. Dávej jim rozvahu i odvahu. Buď jim nablízku. Přimlouváme se za lidi na útěku, kteří jsou na hranicích Turecka a Řecka. Chceme věřit, že existují možnosti, jak se uvolní i beznadějně ztracené situace. Buď milostiv našemu světu, dávej prosím moudrost mocným lidem.

Přijmi naše poděkování za dny pokoje, které z tvé ruky můžeme přijímat. Společně se k tobě modlíme: Otče náš

Modlitba zazněla při sborovém víkendu sboru Brno-Husovice

LIDÉ VE SBORU

Brno I

od 5. dubna

Alena Běťáková	75 let
Olga Julie Dosedlová	10 let
Vítězslava Švehlová	73 let
Květoslava Vágnerová	92 let
Ladislav Burian	71 let
Eliška Dočkalová	81 let

od 12. dubna

Eva Burešová	50 let
Eva Langerová	83 let
Tamara Krotká	60 let
Pavel Sypták	77 let
Jindřich Růžička	74 let
Miluše Theimerová	50 let
Zlatica Weisssová	75 let

od 19. dubna

Miloš Sedlo	79 let
Jitka Spáčilová	73 let
Květoslava Vondráčková	84 let
Marie Wittichová	78 let
Jan Fleischer	85 let
Eva Ventrubová	40 let

od 26. dubna

Ivana Janáčková	79 let
Tamara Nezvalová	60 let
Blahoslav Nykodým	70 let
Drahomíra Vitoulová	70 let

Brno II

od 1. dubna

Eva Pašková	83 let
Květa Dufková	76 let
Charlotte Szotkowská	81 let

od 5. dubna

Jaroslav Nedbálek	79 let
Lydie Průdková	73 let
Eliška Haklová	83 let
Zdeňka Burešová	81 let

od 12. dubna

Hana Bůžková	86 let
Václav Janda	76 let
Jiřina Jandourková	71 let
Jiřina Kuchařová	77 let
Marie Nedbálková	77 let
Radomil Krajs	89 let

od 19. dubna

Blažena Kadlecová	88 let
Jaroslava Loubalová	73 let
Hana Synková	77 let
Vlastislav Vondrouš	78 let
Milena Haklová	60 let

od 26. dubna

Jaroslav Veselský	89 let
Ondřej Němeček	30 let

Rozloučili jsme se:

4. 3 Lubomír Ryšavý (nar. 1926)

ZE STARŠOVSTVA

Brno I

Staršovstvo v úvodu své schůze hovořilo o opatřeních při konání bohoslužeb a schválilo, že také o Velikonocích použijeme při večeři Páně jednorázové kalíšky. S radostí jsme přijali zprávu o víkendovém pobytu konfirmandů a mládeže, kterého se zúčastnilo 24 mladých lidí. Velká část schůze byla věnována přípravě sborového shromáždění a volbám do staršovstva. Stavební komise podala zprávu o plánovaných opravách: nové schody do Betlémského kostela, zateplení světlíků na Opletalově - EA, malování Červeného kostela, vertikální izolace základů (Opletalova). Kazatelé informovali o žádostech o křest a plánovaných svatbách, které se budou konat v našem sboru. Technická komise doporučila změnu webových stránek, kterou připravil bratr Jakub Marek. Máme radost, že na letošní prázdninový pobyt na Blažkově se přihlásila řada nových zájemců, takže kapacita je již nyní naplněna. Bylo rozhodnuto o konání výstav v Červeném kostele a schválen program Noci kostelů.

Jiří Gruber

Brno II

Staršovstvo mělo svou poradu v pondělí 9. března večer, před vyhlášením prvních vládních opatření. Souhlasilo s návrhem na pozměnění pořadu jednání, a to i pro příští porady. Vzalo na vědomí zprávy farářů, mj. o připravovaných křtech a přípravě pohřbu br. L. Ryšavého. Presbyteři hodnotili průběh výročního sborového shromáždění a podněty k jeho zkrácení. Staršovstvo vyslechlo zprávu pastorační pracovnice A. Fikejsové. Vzalo na vědomí plánovaný průběh velikonočních shromáždění a jiných akcí a zahájilo rozhovor o alternativních možnostech vysluhování večeře Páně.

Martin Horák

Brno-Židenice

Staršovstvo zvolilo členy a náhradníka dozorčí rady brněnského střediska Diakonie. Věnovalo se přípravě sborového shromáždění a volbě staršovstva. Schválilo kandidátku pro volbu v Židenicích i v Blansku a způsob volby. Presbyteři vyslechli zprávu revizorů sborového hospodaření ke sborovému účetnictví za rok 2019. Schválili také návrh rozpočtu na rok 2020, který spolu s výsledky hospodaření v roce 2019 bude předložen sborovému shromáždění. Staršovstvo rozhodlo, že sborovému shromáždění mají být předneseny podrobnější informace k projektu statického zajištění kostela včetně jeho financování.

Radka Včelná

DŮLEŽITÉ

Rozvrhy nedělních bohoslužeb v měsíci dubnu 2020 většinou (s výjimkou sboru v Brně-Židenicích) vycházejí z dřívějších rozhodnutí staršovstev. Pokud však v dubnu zůstanou v platnosti nynější nařízení vlády omezující či zakazující shromažďování, oznamované bohoslužby se neuskuteční.

Prosíme proto: sledujte v dubnu aktuální obecně platná nařízení a v případě pochybnosti kontaktujte svůj sbor; rádi vám tam poskytnou odpověď na konkrétní dotazy.

Všechny potřebné kontakty (webové stránky sborů, elektronické adresy i telefonní čísla) jsou na 2. straně obálky našeho časopisu.

Rozvrh shromáždění v týdnu je v tomto čísle vynechán, jejich obnovení sbory oznámí, jakmile bude možné znovu je začít konat.

Děkujeme za pochopení.

Přejeme vám Boží ochranu a pomoc, dar dobrého zdraví a pokojné mysli.

NEDĚLNÍ BOHOSLUŽBY

	Brno I	Brno II	Brno-Husovice	Brno-Židenice
5.4. 6. neděle postní, Květná	BK Jiří Gruber ČK Jiří Gruber, <i>křest</i>	BD Saša Jacobea Tiš Martin Horák	Hu Štěpán Hájek, <i>rodinné</i>	Rozhodnutím staršovstva se bohoslužby až do odvolání nekonají.
9.4. Zelený čtvrtek	ČK 19:00 Jana Hofmanová, Jiří Gruber, <i>VP</i>	BD 19:00 Saša Jacobea, Martin Horák, <i>VP</i>	Hu 18:00 Štěpán Hájek <i>čtení pašijí</i>	
10.4. Velký pátek	BK 8:30 Jiří Gruber, <i>VP</i> ČK 10:00 Jiří Gruber, <i>VP</i> Rch 17:00 Jiří Gruber, <i>VP</i>	BD Saša Jacobea, <i>VP</i> Tiš Martin Horák, <i>VP</i>	Hu Štěpán Hájek, <i>VP</i>	
11.4. Bílá sobota		BD 20:00 Saša Jacobea		
12.4. Velikonoční neděle	BK Jana Hofmanová, <i>VP</i> ČK Jana Hofmanová, <i>VP</i> Rch Jana Hofmanová, <i>VP</i>	BD Martin Horák, <i>VP</i> Tiš Saša Jacobea, <i>VP</i>	Hu Štěpán Hájek, <i>VP</i>	
13.4. Velikonoční pondělí	BK 9:00 Jaroslav Vitek			
19.4. Neděle Quasi modo geniti	BK Jaroslav Vitek ČK Jaroslav Vitek	BD Martin Horák, <i>křest</i> Tiš Saša Jacobea	Hu Štěpán Hájek, <i>Husovický dvorek</i>	
26.4. Neděle Misericordias Domini	BK Jana Hofmanová ČK Jana Hofmanová Rch Jana Hofmanová	BD Saša Jacobea Tiš Martin Horák	Hu Štěpán Hájek, <i>Husovický dvorek</i>	
	BK: Betlémský kostel v 8:30 ČK: Červený kostel v 10:00 Opi: sál Opletalova 6 Rch: Rychmanov v 14:00	BD: Blahoslavův dům v 9:00 Tiš: Tišnov v 10:30	Hu: Netušilova 26 v 9:00	Žd: Židenice v 9:00 Bl: Blansko v 14:00

EVANGELICKÁ CÍRKEV V BRNĚ

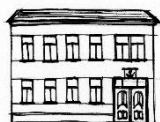
Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně I

Betlémský kostel a kostel J. A. Komenského (Červený kostel)
Opletalova 6, 602 00 Brno, tel: 542 211 453
email: ccebrno1@atlas.cz, <http://www.cervenykostel.cz>
kazatelé: Jiří Gruber a Jana Hofmanová, faráři
seniorátní kazatelé: Iva Květonová, Jiří Šimsa a Jaroslav Vítek
kurátor: Václav Matoulek, past. pracovnice: Marie Matoulková a Helena Pacasová

Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Brně II

Blahoslavův dům, Lidická 79, 602 00 Brno, tel: 541 212 469
email: brno-ii@evangnet.cz, <http://brno-ii.evangelnet.cz>
kazatelé: Martin Horák a Alexandra Jacobea, faráři
kurátor: Jaroslav Kučera, past. pracovnice: Anna Marie Fikejsová

Farní sbor ČCE v Brně-Husovicích

Netušilova 26, 614 00 Brno, tel: 545 212 420
email: husovice@evangnet.cz, <http://www.ccehusovice.cz>
kazatel: Štěpán Hájek, farář
kurátor: Vladimír Zikmund

Farní sbor ČCE v Brně-Židenicích

Kostel Jílkova 74, fara Konečného 6, tel: 732 819 626
email: zidenice@evangnet.cz, <http://zidenice.evangelnet.cz>
kazatelka: Radmila Včelná, farářka
kurátor: Miroslav Maňák

Diakonie ČCE - středisko v Brně

Hrnčířská 27, 602 00 Brno, tel: 549 242 279, 541 248 401
email: brno@diakoniecce.cz <http://brno.diakonie.cz>
ředitel: Lenka Svobodová

Evangelická akademie,

Vyšší odborná škola sociálně právní

Opletalova 6, tel: 542 221 741, email: vos@eabrno.cz

Střední zdravotní škola Evangelické akademie

Šimáčkova 1, 542 213 593, email: cszs@eabrno.cz,

<http://www.eabrno.cz>

ředitelka: Renata Michálková

kaplanka: Marta Židková

Filipka: Škola příběhem - církevní základní škola

Filipinského 1, 615 00 Brno-Židenice, tel: 724 955 544

email: skolafilipka@gmail.com

<https://skolafilipka.cz>

ředitelka: Ruth Konvalinková

Setkávání - brněnský evangelický měsíčník. Verze pro elektronickou distribuci. Ročník 2020 (XXII). Vydávají sbory Českobratrské církve evangelické Brno I a Brno II. Odpovědní redaktoři: Jiří Gruber, Martin Horák. Obálka Iva Tůmová. Registrováno pod číslem MK ČR E12109. Doporučená cena jednotlivého čísla 15 Kč. Roční předplatné 150 Kč, sponzorské 200 Kč. Redakce: 602 00 Brno, Opletalova 6. Vychází 10x ročně.